

Právny odbor: Trestné právo

Predmet sporu: § 9/2, § 247/1,3a/4 Tr.zák.

1To/7/2013

9013899045

R o z s u d o k

Najvyšší súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí konanom dňa 29. októbra 2014 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Pavla Polku v trestnej veci proti obžalovanému Q. P. a spol., pre trestný čin krádeže spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 k § 247 ods. 1, ods. 3 písm. a/, ods. 4 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 v znení zákona č.183/1999 Z. z., o odvolaniach krajského prokurátora a obžalovaných Q. P., I. P., Y. I., U. B. a T. Q. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 11. marca 2013 sp. zn. 1T 6/00 takto

r o z h o d o l :

I.

Podľa § 258 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 napadnutý rozsudok sa z r u š u j e vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu vo vzťahu k obžalovanému T. Q..

Na základe § 259 ods. 3 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 obžalovaný T. Q., nar. XX. T. XXXX v M., bytom M., P. ul. č.XX,

s a o d s u d z u j e

podľa § 247 ods. 4 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 s použitím § 40 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 na trest odňatia slobody vo výmere 2 /dva/ roky.

Podľa § 58 ods. 1 písm. a/, § 59 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 výkon uloženého trestu sa podmienene odkladá na skúšobnú dobu 5 /päť/ rokov.

II.

Podľa § 256 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 odvolania obžalovaných Q. P., I. P., Y. I., U. B. a krajského prokurátora s a z a m i e t a j ú.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Nitre boli obžalovaní Q. P., I. P., Y. I. a T. Q. uznaní za vinných v bode 1/ zo spáchania trestného činu krádeže spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 247 ods.1, ods. 3 písm. a/, ods. 4 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 v znení zákona č. 183/1999 Z. z. /ďalej len Tr. zák./ a obžalovaný U. B. zo spáchania trestného činu krádeže spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 247 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a obžalovaný Y. I. v bode 2a/ zo spáchania trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. a v bode 2b/ zo spáchania pokračovacieho trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

v bode 1/

po tom, čo v presne nezistenom čase, na prelome rokov 1994 - 1995, obžalovaného Y. I. požiadal A. F., či by nevedel otvoriť trezorové dvere a neskôr mu svedok A. F. spolu s obžalovaným T. Q. priniesli aj názov trezoru a následne obžalovaný T. Q. i fotografiu trezoru, obžalovaný Y. I. požiadal obžalovaného F. L. o kontakt na niekoho, kto by trezor vedel otvoriť a keď obžalovaný F. L. mu dal kontakt na dve doposiaľ nestotožnené osoby z Českej republiky, obžalovaný Y. I. sa s nimi stretol a koncom mája 1995 dohodol s obžalovaným T. Q. termín, kedy im bude umožnený vstup k trezoru do F., a. s., pobočka v M. na F. ul. č. X (ďalej len banka), čo im umožnil člen bankovej ochrany obžalovaný Q. P. tak, že vypol elektrické zabezpečovacie zariadenie, všetkých troch pustil do banky, zaviedol ich až k trezorovým dverám, kde sa už uvedené osoby z Českej republiky pokúšali prineseným náradím dvere otvoriť, čo sa im však nepodarilo a obžalovaný Q. P. ich z budovy banky vypustil von;

keď tento neúspešný pokus otvorenia trezoru oznámil obžalovaný Y. I. obžalovanému T. Q., tento mu po čase povedal, že kľúče od trezoru by mali byť v banke a v priebehu mesiacov júl - august 1995 obžalovaného Y. I. pustil obžalovaný Q. P. rovnakým spôsobom, po vypnutí elektrického zabezpečovacieho zariadenia, v nočných hodinách dvakrát do budovy banky až do miestnosti kľučiarov, kde našiel v zásuvke písacieho stola dva kľúče od trezoru, ktoré aj vyskúšal, tretí kľúč od trezora našiel až pri ďalšom vstupe do banky, ktorý mu rovnakým spôsobom umožnil obžalovaný Q. P. a v zásuvke iného písacieho stola našiel tretí kľúč od trezora, ktorý použitím všetkých troch kľúčov otvoril a za trezorovými dverami zistil ďalšiu mrežu, od ktorej kľúč nemal, avšak zistil spôsob uchytenia týchto mreží dvomi maticami o zárubňu, a teda aj možnosť ich otvorenia pomocou vidlicového kľúča. Trezor následne uzavrel, kľúče odložil na pôvodné miesta a z banky ho rovnakým spôsobom vypustil obžalovaný Q. P.;

o týchto zisteniach obžalovaný Y. I. informoval obžalovaného T. Q., ktorý sprostredkoval stretnutie obžalovaného Y. I. s obžalovaným I. P., ktorého dovtedy nepoznal a ktorému obžalovaný Y. I. oznámil, že dvere sa dajú otvoriť a na tomto stretnutí, jednak sa obžalovaní Y. I., T. Q. a I. P. spoločne dohodli na priebehu akcie, na spôsobe vynesenia peňazí z banky, kam sa peniaze odnesú a ako sa podelia na päť častí, jednak sa obžalovaný Y. I. dozvedel, že je to obžalovaný I. P., kto zabezpečuje vstupy do banky, a že je bratom obžalovaného Q. P., pričom sa tiež dohodli, že obžalovaný Y. I. si nájde ďalšiu osobu na pomoc a s touto osobou pôjde do banky, ktorou osobou bol obžalovaný U. B.;

obžalovaný Y. I. a obžalovaný U. B., po dohode s obžalovaným T. Q., prišli v noci dňa 06. 01. 1996 o 22.30 hod. k budove banky, kde ich čakal obžalovaný T. Q. a obžalovaný Q. P. ich rovnakým spôsobom pustil do banky, zaviedol ich až k trezoru, kde obžalovaný Y. I. otvoril pravými kľúčmi trezorové dvere, spolu s obžalovaným U. B. odskrutkovali mrežu za dverami, vošli do miestnosti, kde násilným spôsobom otvorili skrine, z ktorých do vopred prinesených štyroch veľkých tašiek naložili zväzky 5.000,- Sk a 1.000,- Sk bankoviek a valuty, a keď tašky naplnili, všetko sa snažili pozatvárať do pôvodného stavu, mrežu naskrutkovali na pôvodné miesto, navrátnú FAB vložku zo skrine vzal obžalovaný Y. I., kľúče uložili na pôvodné miesta a obžalovaný Q. P. ich vypustil aj s naplnenými taškami z banky, kde ich vonku čakal obžalovaný T. Q., tašky naložili do kufra obžalovaným T. Q. pristaveného motorového vozidla, s ktorým odišiel obžalovaný T. Q. sám a na inom motorovom vozidle odišli obžalovaní Y. I. a U. B. na vopred dohodnuté miesto do bytu obžalovaného Y. I., za účelom delenia peňazí na päť častí, a to pre obžalovaných Q. P., I. P., Y. I., U. B. a T. Q. a týmto spoločným konaním spôsobili F., a. s., Q., škodu vo výške 173.161.083,45 Sk (5.747.894,96 eura).

V bode 2/ obžalovaný Y. I.

a/ po tom, čo 18. 05. 1999 uzatvoril so spoločnosťou A. s. r. o. so sídlom v Q. zmluvu č. 106312 o leasingovom prenájme s následnou kúpou prenajatej veci na dobu 36 mesiacov na finančný leasing osobného motorového vozidla značky FORD EXPLORER 4.0 červenej metalízy, výrobné číslo motora F. a číslo karosérie H. so stanovenou cenou vozidla 1.250.000,- Sk (41.492,40 eura) s DPH s úhradou v 36-tich splátkach do 01. 05. 2002, pričom podľa bodu 7 zmluvy po dobu splatnosti zmluvy ako nájomca nesmel vozidlo predať, prenechať tretej osobe alebo inak ohroziť vlastnícke práva prenajímateľa, hoci nebol vlastníkom vozidla, toto dňa 07. 07. 1999 predal inej osobe, čím spôsobil s. r. o. A. so sídlom v Q. škodu vo výške najmenej 720.000,-Sk (23.899,62 eura).

b/ dňa 07. 07. 1999 v A. uzatvoril kúpno-predajnú zmluvu s poškodeným N. E. o predaji osobného motorového vozidla výrob. číslo motora F. a číslo karosérie H. značky FORD EXPLORER 4.0 ŠPZ M. XXX J. za sumu 450.000,- Sk (14.937,26 eura), hoci nebol vlastníkom vozidla, potom po prevzatí peňazí, pod zámenkou, že má možnosť vozidlo predať za vyššiu sumu, toto vzal od poškodeného N. E. a následne dňa 12. 07. 1999, hoci nebol vlastníkom vozidla a nemal oprávnenie s týmto disponovať, v rozpore s leasingovou zmluvou a dohodou s poškodeným E., uzavrel v autobazáre J. na A. K. v M. s majiteľom autobazáru Ing. D. N. zmluvu o pôžičke a predaji vozidla na sumu 200.000,- Sk (6.638,78 eura) a vozidlo nechal založené v autobazáre spolu s kópiou veľkého technického preukazu a kľúčmi od vozidla a od Ing. D. N. prevzal za vozidlo aj ďalších spolu 100.000,- Sk (3.319,39 eura) v dňoch 23.

07. a 28. 07. 1999, čím spôsobil N. E.kodu vo výške 450.000,-Sk (14.937,26 eura) a Ing. D. N.kodu vo výške 300.000,- Sk (9.958,18 eura).

Krajský súd za to uložil obžalovanému Q. P. podľa § 247 ods. 4 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov, obžalovanému I. P. podľa § 247 ods. 4 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, obžalovanému Y. I. podľa § 247 ods. 4 Tr. zák. a § 35 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, obžalovanému U. B. podľa § 247 ods. 4 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a obžalovanému T. Q. podľa § 247 ods. 4 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, pričom všetkých obžalovaných zaradil na výkon trestu odňatia slobody podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. do I. nápravno výchovnej skupiny.

Súčasne podľa § 228 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 /ďalej len Tr. por./ súd zaviazal všetkých piatich obžalovaných k solidárnej povinnosti na náhradu škody poškodenej spoločnosti F., a. s. Q., vo výške 5.747.894,96 Eur a obžalovaného Y. I. samostatne k povinnosti na náhradu škody poškodenej spoločnosti A. spol. s r. o., vo výške 23.899,62 Eur a poškodenému Ing. D. N. škodu vo výške 9.958,18 Eur.

Podľa § 229 ods. 2 Tr. por. súd poškodenú spoločnosť A. spol. s r. o., Q. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na konanie o veciach občianskoprávných.

V zákonnej lehote určenej v ustanovení § 248 ods. 1 Tr. por. podali proti tomuto rozsudku odvolania jednak krajský prokurátor a tiež obžalovaní Q. P., I. P., Y. I., U. B. a T. Q.. Všetci obžalovaní písomne odôvodnili svoje odvolania prostredníctvom svojich obhajcov a obžalovaní Q. P. a I. P. aj vlastnými písomnými podaniami.

Obžalovaný Q. P. v dôvodoch, prostredníctvom obhajcu, podaného odvolania uviedol, že nesúhlasí s napadnutým rozhodnutím, pretože sa necíti byť vinným zo spáchania skutku pod bodom 1/ napadnutého rozsudku. Uviedol v podstate argumentáciu, ktorú prezentoval vo svojich obhajobných tvrdeniach počas súdneho konania. V úvodnej časti odôvodnenia odvolania namietal porušenie svojho práva na obhajobu, keď súd neakceptoval jeho žiadosť o ustanovenie iného obhajcu, keďže vo vzťahu k obhajcovi, ktorý ho počas konania obhajoval, stratil dôveru.

Namietal, že súd sa dôsledne neriadil ustanovením § 2 ods. 5 a § 2 ods. 6 Tr. por., pretože akceptoval žiadosť spoluobžalovaného Y. I., aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti, a to najmä vzhľadom na jeho rozdielne výpovede z prípravného konania. V dôsledku takéhoto postupu nebolo, podľa názoru odvolateľa, možné náležite zistiť skutkový stav veci a predmetnú vec spoľahlivo rozhodnúť. Jeho vlastnú výpoveď zo dňa 29. marca 1996 je potrebné považovať za prvotnú výpoveď, keďže jeho výpoveď zo dňa 19. marca 1996 aj súd považoval za dôkaz získaný nezákonným spôsobom a za takú je potrebné považovať aj výpoveď zo dňa 22. marca 1996, ktorou sa len pridržoval výpovede zo dňa 19. marca 1996. Pri hodnotení jeho výpovedí a výpovedí spoluobžalovaných je potrebné vziať na zreteľ, že svoje prvotné výpovede urobil „pod vplyvom psychického a fyzického

nátlaku, ktorý naňho vyvíjali príslušníci polície", ako aj pod vplyvom zastrašovania zo strany neznámych osôb z podsvetia.

V danej súvislosti poukázal obžalovaný Q. P. na výpoveď Y. I. v časti jeho tvrdení o vykonávaní nátlaku a zastrašovania jeho osoby, ako aj výpovede spoluobžalovaných T. Q. a U. B., „ktorí majú na čas spáchania skutku alibi". Rovnako aj pokiaľ ide o výpoveď svedka A. F., túto považuje za „účelovú a nevierohodnú", keďže sa jedná o osobu s kriminálnou minulosťou. Vyjadril názor, že priznávajúca výpoveď obžalovaného Y. I. bola vyvrátená aj výpoveďou svedka L. B., ktorý poprel niektoré jeho tvrdenia a ani závery znalca z odboru ekonomiky - účtovníctva ohľadom účtovníctva Y. I. nedokazujú spáchanie trestného činu krádeže. Rovnako aj tvrdenia svedkyne V. I. a svedkyne V. L. vo vzťahu k obžalovanému I. P. žiadnym spôsobom nepreukazujú vykonanie krádeže vo F., a. s. v Nitre.

V ďalšej časti odvolania obžalovaný Q. P. namietal hodnotenie výpovedí spoluobžalovaných U. B., T. Q. a svedkov potvrdzujúcich ich neprítomnosť na mieste činu v inkriminovanom čase, čím tiež došlo k nesprávnemu vyhodnoteniu usvedčujúcej výpovede Y. I.. Nikto sa nezaoberal možnosťou, že „či aj iné osoby, ako členovia bankovej ochrany nemohli umožniť vstup k trezorovým dverám, alebo vyradiť z činnosti elektronický zabezpečovací systém banky". Dokazovaním teda nebolo jednoznačne preukázané, že by participoval na spáchaní trestného činu krádeže, a preto žiadal, aby bol podľa § 226 písm. c/ Tr. por. spod obžaloby oslobodený.

Obžalovaný Q. P. ďalej dôvodil, že súd prvého stupňa pri ukladaní trestu jeho osobe sa dôsledne neriadil ustanoveniami § 23 ods. 1, § 31 ods. 1, ods. 2 písm. a/, § 40 ods. 1 Tr. zák. a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako i čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a uložil mu neprímerane prísny trest. V tejto súvislosti poukázal na spôsob, akým sa jednotliví obžalovaní mali podieľať na spáchaní trestného činu, ako aj neprímerané prietahy v konaní zo strany orgánov činných v trestnom konaní vrátane súdov.

Obžalovaný Q. P. vo vlastnom písomnom odvolaní použil v podstate rovnakú odvolaciu argumentáciu ako v odvolaní podanom prostredníctvom svojho obhajcu so záverom, že v predmetnej veci neboli súdom zabezpečené také dôkazy, ktoré by preukazovali jeho vinu, pretože on sa žalovaného skutku nedopustil. Preto mal byť spod obžaloby krajského prokurátora v zmysle zásady „v pochybnostiach v prospech obžalovaného" oslobodený a v prípade, ak by súd dospel k názoru, že skutok spáchal, mal súd prihliadnuť na neprímerané prietahy v konaní a jeho právo na spravodlivý proces v primeranej lehote a uložiť mu kratší trest odňatia slobody zodpovedajúci dĺžke výkonu väzby.

Obžalovaný I. P. v odôvodnení podanom prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. I. D. uviedol, že popiera akúkoľvek účasť na spáchaní trestného činu krádeže s tým, že skutkové okolnosti ustálené súdom v napadnutom rozsudku nie sú pravdivé. Vyjadril názor, že jeho účasť na spáchaní tohto trestného činu nebola žiadnym dôkazom preukázaná a pokiaľ súd nepostupoval podľa zásady „in dubio pro reo", tak nepostupoval v súlade so zákonom.

Vyjadril názor, že bol nezákonne vzatý do väzby, pretože o väzbe bolo rozhodnuté na základe nezákonnej výpovede obžalovaného Q. P. a v konečnom dôsledku bol odsúdený na základe nepravdivej výpovede spoluobžalovaného Y. I.. Žiadnym spôsobom sa na spáchaní žalovaného skutku nepodieľal a nie je pravdou ani to, že by sa snažil časť peňazí zlegalizovať fiktívnym predajom obrazu alebo zakúpením lósov lotérie Niké. Svedkyňa V. I. nevytvrdila v tejto súvislosti pravdivo. Lósy zakúpil z legálne získaných peňazí, ktoré dostal od poisťovne za škodovú udalosť.

Aj obžalovaný I. P. dôvodil, že trestné konanie trvalo neprimerane dlhú dobu a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky túto skutočnosť zohľadnil a trestné konanie z tohto dôvodu s poukazom na čl. 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd zastavil; alebo alternatívne, aby napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre zrušil a sám rozhodol o jeho oslobodení spod obžaloby podľa § 226 Tr. por.

V dodatočne podanom písomnom podaní - doplnení odvolania zo dňa 8. júla 2013 obžalovaný I. P. opätovne poukázal na ním nezavinenú neprimeranú dĺžku konania a v tejto súvislosti poukázal na niektoré konkrétne rozhodnutia iných súdov, ktoré zohľadnili prieťahy v konaní a uložili zmiernené podmienené tresty odňatia slobody.

Za obžalovaného I. P. podal odvolanie aj obhajca JUDr. A. P., ktorý vykonával jeho obhajobu v časti konania v predmetnej trestnej veci. Obsah odôvodnenia tohto odvolania je vecne totožný s obsahom odvolania podaného prostredníctvom obhajcu JUDr. I. D..

Rovnako aj vlastné odôvodnenie obžalovaného je obsahovo totožné s odôvodnením jeho obhajcu. Navyiac obžalovaný uviedol, že od januára 1996 sa žiadneho protiprávneho konania nedopustil, nespáchal ani len priestupok, prostriedky na obživu si zabezpečuje prácou a žije životom riadneho občana. Navrhol, aby ho najvyšší súd spod obžaloby oslobodil alebo alternatívne, v prípade, že by sa súd nestotožnil s jeho návrhom a uznal by ho vinným, aby napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a aby sám rozhodol a uložil mu trest odňatia slobody vo výške troch rokov, čo zodpovedá dobe, po ktorú bol vo výkone väzby.

Obžalovaný Y. I. v odôvodnení odvolania uviedol, že zo spáchania činu uvedeného v bode 1/ napadnutého rozsudku sa necíti byť vinným. Vyjadril názor, že počas trestného konania nebol produkovaný žiaden dôkaz, ktorý by nasvedčoval tomu, že sa trestného činu krádeže dopustil. Súd prvého stupňa vyhodnotil dôkazy v jeho neprospech, keďže na základe vykonaného dokazovania nie je možné jednoznačne a nepochybne vyvodiť záver, že dňa 6. januára 1996 sa v budove banky F., a. s. v Nitre dopustil trestného činu krádeže.

Vo vzťahu ku skutkom v bode 2/ obžalovaný Y. I. prezentoval názor, že právnu kvalifikáciu konania ponechal na úvahu súdu, avšak prvostupňový súd sa dostatočne nezaoberal „pochybnosťami o dokonaní skutku a o jeho právnom posúdení“.

Trest považuje obžalovaný I. s poukazom na neprimerane dlhú dobu konania za neprimerane vysoký. Navrhol, aby bol zo spáchania skutku pod bodom 1/ obžaloby oslobodený a pre skutky v bode 2/ mu bol uložený podstatne miernejší trest.

Obžalovaný U. B. v úvodnej časti odôvodnenia svojho odvolania poukázal na svoje výpovede. Spáchanie trestného činu poprel a dňa 11. novembra 1999 uviedol mená svedkov, v prítomnosti ktorých sa v inkriminovanej dobe nachádzal. Podľa jeho názoru súd oprel svoje rozhodnutie o jeho vine najmä o priznávajúcu výpoveď spoluobžalovaného Y. I. zo dňa 30. júla 1999, ktorý však svoje priznanie neskôr odvolal. Jeho výpoveď bola v priebehu konania spochybnená výpoveďami spoluobžalovaných.

Obžalovaný poukázal na výpovede svedkov A. U., P. U., W. P., T. M., L. P. a I. P., ktorí potvrdili, že v kritickom čase sa nachádzal v ich prítomnosti, pričom súd ich výpoveďami neuveril, napriek ich poučeniu, že ako svedkovia musia vypovedať pravdu a vykonal ich hodnotenie v rozpore s ustanovením § 2 ods. 5 Tr. por. Odvolateľ vyjadril názor, že výpoveď obžalovaného Y. I. sa môže týkať len jeho samého a nie aj ostatných spoluobžalovaných. Súd mal preto so zreteľom na zásadu in dubio pro reo prihliadnúť na jeho obhajobu a spod obžaloby ho oslobodiť.

Podľa názoru obžalovaného B., v predmetnej veci trvalo trestné konanie neprimerane dlho, pričom prietahy v konaní z časti vznikli zavinením orgánov prípravného konania resp. súdu, avšak táto okolnosť nebola prvostupňovým súdom zohľadnená. Keďže sa skutku kladeného mu za vinu nedopustil, navrhol, aby bol spod obžaloby krajského prokurátora oslobodený. K povinnosti na náhradu škody nemal byť zaviazaný, preto navrhol, aby bola poškodená strana s nárokom na náhradu škody odkázaná na konanie vo veciach občianskoprávných.

Obžalovaný T. Q. v odôvodnení svojho odvolania argumentoval, že súd porušil ustanovenie § 2 ods. 10 a ods. 12 Tr. por., keď pri rozhodovaní o jeho vine hodnotil vykonané dôkazy jednostranne a vzal do úvahy len dôkazy svedčiace proti nemu. Usvedčoval ho len obžalovaný Y. I., ktorý neskôr túto svoju výpoveď odvolal, pričom ani ďalší spoluobžalovaní ho neusvedčovali.

Na druhej strane súd nevzal do úvahy výpovede svedkov R. F., T. Q. a L. D. z hlavného pojednávania, ktorí potvrdili, že v čase spáchania skutku bol s nimi na lyžovačke v Koprivnici. Zastáva tiež názor, že súd nemal splnené podmienky na konanie v neprítomnosti obžalovaného Y. I., aj keď tento na takýto postup dal súhlas. Keďže svoju výpoveď v priebehu konania menil, mal byť na hlavnom pojednávaní vypočutý.

V ďalšej časti odvolania obžalovaný T. Q., zhodne ako ostatní odvolatelia, poukázal na neprimeranú dĺžku trestného konania v predmetnej trestnej veci. K tomu uviedol, že on sám svojím konaním k týmto prietahom v konaní neprispel. Tým došlo k výraznému porušeniu jeho práv na spravodlivý proces v primeranej lehote a pokiaľ súd dospel k záveru o jeho vine, mal túto okolnosť pri rozhodnutí o treste zohľadniť.

Z uvedených dôvodov obžalovaný T. Q. navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a spod obžaloby ho oslobodil alebo alternatívne, aby vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

Prokurátor Krajskej prokuratúry xxxxx v odôvodnení svojho odvolania uviedol, že ku skutkovým zisteniam a konštatovaniam prvostupňového súdu nemá žiadne pripomienky, avšak namietal právnu kvalifikáciu predmetných skutkov. Vo vzťahu ku skutku pod bodom 1/ namietal, že v právnej vete je citovaný Trestný zákon účinný od 1. januára 2006, ktorým je zákon č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov. Zrejme ide o pisársku chybu a súd chcel poukázať na Trestný zákon účinný do 1. januára 2006, teda na zákon č. 140/1961 Zb. v znení neskorších právnych predpisov.

Ak chcel súd uznať obžalovaných Q. P., I. P., Y. I. a T. Q. za vinných podľa Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z., mal ich uznať za vinných zo spáchania trestného činu krádeže spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 247 ods.1, ods. 5 a ods. 6 Tr. zák., avšak správne mal postupovať podľa Trestného zákona účinného v čase spáchania trestného činu, a teda podľa zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 248/1994 Z. z.

Rovnaké konštatovania platia aj vo vzťahu ku skutku pod bodom 2/, v ktorom mal súd obžalovaného Y. I. posudzovať tiež podľa Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania činu v znení zákona č. 13/1998 Z. z.

Podľa citovaných zákonov mal súd obžalovaným ukladať aj tresty, ktorých výmery však považoval prokurátor inak za zákonné a odôvodnené. Za zákonné a odôvodnené považoval prokurátor aj všetky ostatné výroky napadnutého rozsudku Krajského súdu v Nitre.

Z uvedených dôvodov krajský prokurátor navrhol, aby najvyšší súd uznal v bode 1/obžalovaných Q. P., I. P., Y. I. a T. Q. za vinných zo spáchania trestného činu krádeže podľa § 9 ods. 2 k § 247 ods. 1, ods. 3 písm. a/, ods. 4 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 248/1994 Z. z., obžalovaného U. B. zo spáchania rovnakého trestného činu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 247 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 248/1994 Z. z. a v bode 2/ obžalovaného Y. I. zo spáchania trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 13/1998 Z. z. a zo spáchania pokračovacieho trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 13/1998 Z. z. O trestoch navrhol rozhodnúť rovnako ako súd prvého stupňa.

Zástupca Generálneho prokurátora Slovenskej republiky sa na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu v celom rozsahu pripojil k návrhu krajského prokurátora uvedeného v jeho písomne podanom odvolaní a navrhol, aby najvyšší súd rozhodol v súlade s ním. Súčasne navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolania obžalovaných ako nedôvodné podľa § 256 Tr. por. zamietol.

Obhajcovia a obžalovaní zotrvali na písomných dôvodoch svojich odvolaní, s výnimkou obžalovaného U. B..

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, s poukazom na spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia, konkrétne ustanovenie § 564 ods. 4 Trestného poriadku vo veci o podaných odvolaniach rozhodoval podľa zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. por.), keďže obžaloba v posudzovanej veci bola podaná na krajský súd na vykonanie konania v prvom stupni pred dňom nadobudnutia účinnosti teraz platných predpisov, teda pred 1. januárom 2006.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, na základe podaných odvolaní obžalovanými Q. P., I. P., Y. I., U. B., T. Q. a krajským prokurátorom, pri plnení revíznej povinnosti (§ 252 Tr. por.) primárne konštatoval, že odvolanie je prípustné (§ 245 ods. 1 Tr. por.) a keďže nezistil dôvod na rozhodnutie podľa § 253 ods. 1, ods. 3 Tr. por.; v zmysle § 254 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku (§ 246 ods. 1 písm. b/ Tr. por.), proti ktorým môže odvolateľ podať odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku, prihliadajúc pritom i na vady, ktoré neboli odvolaním vytýkané, pričom zistil, že krajský súd pokiaľ ide o výrok o vine obžalovaných rozhodol správne a v súlade so zákonom.

V rámci zisťovania a ustálenia skutkového stavu, krajský súd vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné a dostupné dôkazy, tieto následne jednotlivo aj vzájomne vyhodnotil a dospel tak ku správny a úplný skutkový záverom, ktoré aj podľa názoru odvolacieho súdu plne zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania. V odôvodnení napadnutého rozsudku potom krajský súd vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými právnymi úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou jednotlivých obžalovaných a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky si preto v celom rozsahu osvojil skutkové závery prvostupňového súdu a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Aj podľa názoru odvolacieho súdu predmetný skutok sa stal tak, ako to správne zistil a ustálil, na základe vykonaného dokazovania prvostupňový súd.

Odvolacie námietky obžalovaných, prezentované najmä v tom zmysle, že zo spáchania žalovanej trestnej činnosti sa necítia byť vinnými, najvyšší súd nepovažoval za dôvodné, pretože takáto ich obhajoba bola vykonaným dokazovaním u všetkých obžalovaných jednoznačne vyvrátená.

Odvolací súd nemá pochybnosti o tom, že skutok tak, ako je uvedený vo výroku napadnutého rozsudku, obžalovaní Q. P., I. P., Y. I., U. B. a T. Q. spáchali.

Skutkový stav pod bodom 1/ bol súdom prvého stupňa správne ustálený na základe výpovede obžalovaného Y. I. zo dňa 31. júla 1999, vypočutých svedkov a to najmä A. F., U. E., P. P., S. U., D. B., V. I., J. P., V. L., U. U. a celého radu ďalších svedkov - zamestnancov F., a s. M. a znalca Ing. T. Q., CSc.

Ich výpovede plne zodpovedajú popísanému priebehu skutkového deja a sú v súlade i s obsahom listinných dôkazov, najmä protokolov o ohliadke miesta činu, protokolom o vyšetrovacom pokuse, fotodokumentáciou, protokolom o domovej prehliadke u rodičov obžalovaných Q. a I. P., ako aj s odbornými závermi Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru v Bratislave ohľadom skúmania zámkových mechanizmov a tiež ohľadom skúmania daktyloskopických stôp.

Z výsledkov vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva záver, že obžalovaní Q. P., I. P., Y. I. a T. Q. po vzájomnej dohode vykonali vo F., a s. M. krádež peňazí a to tak, že Q. P. ako člen bankovej ochrany vo F., a s. M. koncom mája, resp. v júni 1995 umožnil obžalovanému Y. I. spolu s ďalšími nestotožneným osobami vstup do priestorov trezoru banky tak, že vypol elektrické zabezpečovacie zariadenie, potom opätovne dvakrát v priebehu mesiacov júl a august 1995 obžalovaného Y. I. pustil do miestnosti pracovníkov banky, ktorí mali na starosti kľúče /kľúčiari/, aby pripravil podmienky na vykonanie krádeže peňazí, ktorú uskutočnil dňa 6. januára 1996 v nočných hodinách spoločne s obžalovaným U. B., s ktorým sa osobitne dohodol, že mu pomôže odskrutkovať kovovú mrežu. Obžalovaní I. P. a T. Q. participovali na vykonaní krádeže sprostredkovaním informácií o plánovanom priebehu krádeže a sprostredkovaní vzájomných stretnutí, na ktorých si dohovárali a odovzdávali informácie potrebné na vykonanie krádeže a obžalovaný T. Q. aj tým, že v deň jej vykonania pomohol pristaveným motorovým vozidlom odvieť naložené peniaze na vopred dohodnuté miesto, kde si ich rozdelili.

Práve takéto konanie je podstatou naplnenia zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu krádeže spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 247 ods. 1, ods. 3 písm. a/, ods. 4 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 v znení zákona č. 183/1999 Z. z. /v čase spáchania predmetného činu/ u obžalovaných Q. P., I. P., Y. I. a T. Q. a toho istého trestného činu podľa § 247 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. u obžalovaného U. B..

Výsledky dokazovania nepotvrdili obhajobu obžalovaných Q. P., I. P. a U. B., že sa predmetného trestného činu nedopustili, ale naopak bolo preukázané, že práve títo obžalovaní spolu s obžalovaným Y. I. mali najväčší podiel na naplánovaní, zorganizovaní a aj vykonaní krádeže v priestoroch F., a s. v M.. Výsledky dokazovania dostatočne vierohodne nepotvrdili ani neskôr prezentovanú obhajobu obžalovaných U. B. a T. Q., založenú na tvrdení, že v inkriminovanom čase /v noci zo 6. januára na 7. januára 1996/ sa nemohli nenachádzať na mieste činu v meste xxxxx, pretože sa v tom čase nachádzali na iných miestach - obžalovaný U. B. v Bratislave u svojich známych I. a L. P., kde oslavovali spolu s nimi, ako aj s A. U. a W. P. jeho narodeniny a obžalovaný T. Q. na lyžovačke v Českej republike v meste Koprivnica spolu s R. F. a ďalšou osobou menom L. z A.. Prvostupňový súd, v kontexte s podrobnou usvedčujúcou výpoveďou obžalovaného Y. I. a ostatných s ňou plne korešpondujúcich dôkazov /ktoré nepochybne a bez akýchkoľvek pochybností potvrdili jej pravdivosť/, správne vyhodnotil výpovede neskôr v priebehu trestného konania navrhnutých svedkov, potvrdzujúcich obhajobné tvrdenia obžalovaných, ako výpovede vykonané s cieľom pomôcť obžalovaným nepravdivo sa vyvinieť zo spáchania trestnej činnosti. Obhajobné tvrdenia všetkých

obžalovaných sú v rozpore s výsledkami objektívne zistených skutočností a predstavujú skôr subjektívnu interpretáciu skutkových okolností.

Ani najvyšší súd, ako súd odvolací, nemá žiadne pochybnosti o pravdivosti a vierohodnosti výpovede obžalovaného Y. I. zo dňa 31. júla 1999. Pravdivosť jej obsahu nie len v zásadných častiach tvrdení, ale aj v celom rade jednotlivostí a detailov bola potvrdená ďalšími vo veci vykonanými dôkazmi. Takémuto charakteru tejto výpovede obžalovaného zodpovedá aj logický spôsob a okolnosti, ktoré obžalovaný uviedol v súvislosti s jeho rozhodnutím podrobne o trestnej činnosti vypovedať a priznať sa k jej spáchaniu a na druhej strane značne nevierohodný spôsob a okolnosti vysvetlenia zmeny tejto výpovede dňa 14. septembra 1999.

Skutkový stav pod bodmi 2 a/ a 2b/ bol krajským súdom správne ustálený na základe výpovedí svedkov N. E., Ing. D. N., zástupkyne spoločnosti A. spol. s r.o., znalca Ing. T. F. a príslušnými listinnými dôkazmi, najmä leasingovou zmluvou medzi obžalovaným Y. I. a spoločnosťou A., spol. s r.o. Q. na osobné motorové vozidlo zn. Ford Explorer 4.0, odovzdávacím protokolom a leasingovým splátkovým kalendárom.

Výsledky dokazovania v tejto časti nepochybne a bez akýchkoľvek pochybností preukázali, že obžalovaný Y. I. vozidlo Ford Explorer 4.0, ktoré mal v leasingovom prenájme, a teda nebol jeho vlastníkom, toto vozidlo dňa 7. júla 1999 odpredal inej osobe za sumu 450.000,-Sk /14.937,26 Eur/ a následne dňa 12. júla 1999 uzavrel „Zmluvu o pôžičke a predaji“ tohto vozidla s majiteľom autobazáru J. v M., vozidlo nechal v autobazáre založené, pričom od majiteľa autobazáru Ing. D. N. prevzal za vozidlo sumu 300.000,-Sk /9.958,18,-Eur/.

Takýmto konaním, keď odpredal vozidlo, ktorého nebol vlastníkom, ale ktorého vlastníkom bola leasingová spoločnosť, dopustil sa trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 v znení zákona č. 183/1999 Z. z. /v bode 2a/ a trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 v znení zákona č. 183/1999 Z. z. /pod bodom 2b/.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky krajský súd nepochybil ani pri právnom posúdení konania obžalovaných Q. P., I. P., Y. I. a T. Q., keď týchto uznal za vinných v bode 1/ napadnutého rozsudku zo spáchania trestného činu krádeže spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 247 ods. 1, ods. 3 písm. a/, ods. 4 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 v znení zákona č. 183/1999 Z. z. a obžalovaného U. B. v bode 1/ zo spáchania trestného činu krádeže spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 247 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 v znení zákona č. 183/1999 Z. z.

V tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky neakceptoval odvoláciu argumentáciu prokurátora Krajskej prokuratúry xxxxx.

Podľa § 16 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 trestnosť činu sa posudzuje podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný; podľa neskoršieho zákona sa posudzuje len vtedy, ak je to pre páchatela priaznivejšie.

Prvostupňový súd v zmysle citovaného zákonného ustanovenia upravujúceho časovú pôsobnosť Trestného zákona postupoval správne, keď právne posúdil konanie obžalovaných podľa Trestného zákona účinného do 1. januára 2006.

Skutky obžalovaných boli spáchané v rokoch 1994 až 1996 /pod bodom 1/ a v máji a júli roku 1999 /pod bodom 2/. Trestný zákon bol v rokoch 1994 až 1999 osemkrát novelizovaný: zákonom č. 248/1994 Z. z. s účinnosťou do 30. septembra 1994, zákonom č. 102/1995 Z. z. s účinnosťou do 30. mája 1995, zákonom č. 233/1995 Z. z. s účinnosťou do 30. novembra 1995, zákonom č. 100/1996 Z. z. s účinnosťou do 31. mája 1996, zákonom č. 13/1998 Z. z. s účinnosťou do 31. januára 1998, zákonom č. 129/1998 Z. z. s účinnosťou do 30. júna 1998, zákonom č. 10/1999 Z. z. s účinnosťou do 27. januára 1999 a zákonom č. 183/1999 Z. z. s účinnosťou do 31. augusta 1999.

Z uvedeného prehľadu zmien Trestného zákona č.140/1961 Zb. je zrejmé, že skutok pod bodom 1/ napadnutého rozsudku bol spáchaný za účinnosti v znení zákona č. 100/1996 Z. z. a skutok pod bodom 2/ tohto rozsudku bol spáchaný v čase účinnosti v znení zákona č. 183/1999 Z. z.

Súd prvého stupňa správne použil zákon účinný do 31. augusta 1999 /v znení zákona č. 183/1999 Z. z./, keďže jeho dikcia v relevantných častiach, vo vzťahu k právnemu posúdeniu konania obžalovaných pri oboch skutkoch od novely zákonom č. 100/1996 Z. z. s účinnosťou do 31. mája 1996, zmenená nebola. Znenie skutkových podstat trestných činov krádeže podľa § 247, sprenevery podľa § 248 a podvodu podľa § 250 Tr. zák. v Trestnom zákone účinnom do 31. mája 1996 bolo nasledovné:

Podľa § 247 ods. 1 Tr. zák. kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní, a a/ spôsobí tak škodu nie nepatrnú, b/ čin spácha vlámaním,

c/ bezprostredne po čine sa pokúsi uchovať si vec násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia, d/ čin spácha vo veci, ktorú má iný na sebe alebo pri sebe, alebo e/ bol za taký čin v posledných dvoch rokoch potrestaný,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

Podľa § 247 ods. 3 písm. a/ Tr. zák. odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny.

Podľa § 247 ods. 4 Tr. zák. odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu alebo ak ho spácha v spojení s organizovanou skupinou pôsobiacou vo viacerých štátoch.

Podľa § 248 ods. 1 Tr. zák. kto si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená, a spôsobí tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

Podľa § 248 ods. 3 písm. d/ Tr. zák. odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

Podľa § 250 ods. 1 Tr. zák. kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl a spôsobí tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

Podľa § 250 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. odňatím slobody na dva až osem rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

Rovnaké znenie skutkových podstát uvedených trestných činov, bez akejkoľvek legislatívnej zmeny, má aj znenie Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku v bode 2/ napadnutého rozsudku /máj a júl 1999/ v znení zákona č. 183/1999 Z. z. /s účinnosťou do 31. augusta 1999/.

Z uvedeného faktografického prehľadu znenia Trestného zákona v čase spáchania posudzovaných skutkov je nepochybne zrejmé, že prvostupňový súd pri ich právnej kvalifikácii vychádzal zo správneho znenia Trestného zákona, teda v znení zákona č. 183/1999 Z. z., ktorý časovo pokrýval všetky spáchané skutky pod bodmi 1/ a 2/ napadnutého rozsudku krajského súdu.

Z tohto pohľadu najvyšší súd neuznal právnu argumentáciu krajského prokurátora, uvedenú v písomných dôvodoch jeho odvolania, a preto v konečnom dôsledku jeho odvolanie zamietol podľa § 256 Tr. por. ako nedôvodné. Pokiaľ sa týka námietky, že v právnej vete v bode 1/ napadnutého rozsudku je uvedený Trestný zákon účinný „od“ 1. januára 2006 v znení zákona č. 183/1999 Z. z. namiesto správneho „do“ 1. januára 2006, niet žiadnych pochybností, že toto pochybenie je len zrejmom nesprávnosťou, resp. pisárskou chybou, ktorú je možné napraviť postupom upraveným v ustanovení § 131 Tr. por. účinného do 1. januára 2006.

Krajský súd sa náležite vysporiadal aj s otázkou trestov uložených obžalovaným Q. P., I. P., Y. I. a U. B., keď zohľadnil všetky rozhodujúce zákonné hľadiská relevantné pri ukladaní trestu, najmä

ustanovenie § 23 ods. 1 Tr. zák. o účele trestu a § 31 až 34 Tr. zák. o všeobecných zásadách pre ukládanie trestov. Tresty uvedeným obžalovaným boli uložené v správnych a primeraných výmerách po zohľadnení miery účasti jednotlivých obžalovaných na spáchaní trestnej činnosti, rešpektujúc zásadu diferenciacie trestov.

Prvostupňovému súdu nie je možné vytknúť ani nedôslednosť pri zvažovaní použitia zmierňovacieho zákonného ustanovenia § 40 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na neprimeranú dĺžku konania a prieťahy v konaní sčasti zavinených orgánmi činnými v trestnom konaní, resp. konajúcim súdom. Krajský súd, reagujúc na návrhy obžalovaných a ich obhajcov na zastavenie trestného konania, prípadne na mimoriadne zníženie trestov pod dolnú hranicu trestnej sadzby /vzhľadom na neprimeranú dĺžku konania/, na stranách 64 až 68 odôvodnenia napadnutého rozsudku sa podrobne a v náležitom rozsahu týmito návrhmi zaoberal a dospel k záveru, že prieťahy v konaní ako aj skutočnosť, že obžalovaní od spáchania posudzovanej trestnej činnosti sa ďalších deliktov nedopustili a vedú riadny život, je potrebné pri ukladaní trestov vziať do úvahy. Preto boli uvedeným obžalovaným uložené tresty v dolnej polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby u obžalovaných Q. P. a Y. I., resp. u obžalovaných I. P. a U. B. až na jej spodnej hranici, hoci inak by vzhľadom na všetky relevantné okolnosti prípadu a najmä vzhľadom na vysokú závažnosť trestnej činnosti, najmä s poukazom na výšku spôsobenej škody, ktorá pri skutku pod bodom 1/ niekoľkonásobne prevyšuje výšku škody veľkého rozsahu /ktorou sa v súčasnej dobe rozumie suma dosahujúca najmenej päťstónásobok sumy 266,- eur/, by si vyžadovalo uloženie prísnejších trestov.

S názorom súdu prvého stupňa, že takáto kompenzácia za neprimeranú dĺžku trestného konania zavinenú čiastočne orgánmi štátu /a v tomto zmysle za porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky/ bude dostatočná, sa plne stotožnil aj najvyšší súd ako súd odvolací. Neopodstatnenosť týchto námietok tak ako sú vecne špecifikované v odvolaniach obžalovaných, je argumentačne zodpovedaná už v odôvodnení napadnutého rozsudku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací len dodáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa. Ako uvádza obhajoba v písomných dôvodoch odvolania, obvinení odvolanie založili na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby použitej v konaní pred súdom prvého stupňa, prezentovanými hlavne v záverečnej reči obhajcov. S ich právnymi námietkami sa ale súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde.

Pokiaľ ide o obžalovaného T. Q., na verejnom zasadnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky doručil obhajca tohto obžalovaného T. Q. písomné podanie - doplnenie odvolania spolu s deviatimi prílohami, v ktorom uviedol, že jeho syn T. Q., nar. XX. T. XXXX bol mu zverený do osobnej starostlivosti, pretože jeho matka U. C. A. je podozrivá z jeho šikanovania a sexuálneho zneužívania.

Jeho syn sa v dôsledku toho nachádza vo veľmi ťažkom psychickom období a pre prekonanie týchto problémov je nutnosťou, aby sa on ako otec podieľal na jeho ďalšej výchove a chránil ho pred prípadnými ďalšími útokmi zo strany matky dieťaťa, ktorá je jeho bývalou manželkou. S poukazom na uvedené vyjadril prosbu, aby súd vzal tieto skutočnosti na zreteľ a uložil mu trest za použitia zmierňujúceho zákonného ustanovenia § 40 Tr. zák. účinného v čase spáchania skutku.

V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací doplnil podľa § 263 ods. 6 Tr. por. dokazovanie prečítaním listín priložených k doplneniu odvolania obžalovaného T. Q., ako aj prečítaním aktualizovaných odpisov z Registra trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 25. a 26. septembra 2014, ohľadne všetkých piatich obžalovaných.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací doplnil dokazovanie prečítaním listín priložených k doplneniu odvolania obžalovaného T. Q., ako aj prečítaním aktualizovaných odpisov z Registra trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky o všetkých piatich obžalovaných.

Z pripojených príloh predložených obžalovaným T. Q. vyplýva, že maloletý T. Q., nar. XX. T. XXXX, bol rozsudkom Okresného súdu xxxxx zo dňa 16. decembra 2010 sp. zn. 24P/358/2010 zverený do osobnej starostlivosti otca T. Q., nar. XX. T. XXXX a matka U. C. A. bola zaviazaná na platenie výživného.

Uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru zo dňa 5. februára 2014 ČVS: ORP-259/1-VYS-NR-2014 bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. por. začaté trestné stíhanie pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. Z uznesenia v podstate vyplýva, že U. C. A. mala sexuálne obťažovať maloletého T. Q. /skutok 1/, tohto mala fyzicky a psychicky týrať /skutok 2/ a mala sa vyhrážať, že ak nebude mať syna v striedavej starostlivosti, tak jeho a aj otca T. Q. st. v spánku zabije.

Uznesením Okresného súdu xxxxx zo dňa 5. marca 2014 sp. zn. 4Tp/1205/2014 podľa § 48 ods. 2 Tr. por. bol maloletému T. Q. pre účely trestného konania vo veci U. C. A. ustanovený za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre.

Zo zápisnice o výsluchu osoby mladšej ako 14 rokov ČVS: ORP-259/1-VYS-NR-2014 ZS zo dňa 14. mája 2014 vyplýva, že v tento deň bol v trestnej veci U. C. A. za prítomnosti vyšetrovateľky PZ, psychologičky, opatrovníka, právneho zástupcu a svedka vypočutý procesnom postavení svedka mal. T. Q.. Z obsahu jeho výpovede vyplývajú konkrétne praktiky matky maloletého, ktorými ho mala sexuálne zneužívať. Maloletý sa v tejto výpovedi tiež vyjadril k tomu, aký má citový vzťah k svojej matke a k svojmu otcovi.

Zo záverov znaleckého posudku z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých, vypracovaného znalkyňou doc. PhDr. L. W., CSc. /č.6/2014/ pre Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre k č. spisu ORP-259/1-VYS-NR-2014 ZS vyplýva, že osobnostné črty maloletého T. Q. nadobúdajú vývinovú úroveň typickú pre rozhranie začínajúcej pubescencie. V rámci rodiny preferuje otca, ku ktorému má pozitívny emocionálny vzťah. K matke má výrazný averzívny odmietavý postoj. Snaží sa ju vytesniť z okruhu svojich najbližších kvôli jej správaniu voči nemu, pre ktoré je trestne stíhaná /ohmatkávanie, pohľadzanie a bozky/. Matka ho predčasne orientovala na svoje pohlavie. Priaznivým výchovným pôsobením otca, športom a iným vhodným programom môže nasmerovať jeho pozornosť v dospievaní tak, aby jeho spomienky na počínanie matky odzneli skôr. Príležitostné ubližovanie matkou prekonával s otcovou pomocou. Jeho výpoveď urobená pred vyšetrovatelkou PZ /zo dňa 14. mája 2014/ je vierohodná.

Zo správy triednej učiteľky Základnej školy, M. X v M. zo dňa 27. októbra 2014 vyplýva, že syn obžalovaného T. Q. ml. je žiakom tejto školy, navštevuje triedu so zameraním sa na hokej. Na vyučovanie chodí vždy pripravený a dosahuje veľmi dobré vyučovacie výsledky, správa sa milo a prívetivo, k spolužiakom je priateľský, ohľaduplný a v kolektíve obľúbený. Pri vyučovaní je aktívny a má radosť z dobrých výsledkov. Ku svojmu otcovi má vybudovaný pevný citový a priateľský vzťah a vyjadruje sa o ňom ako o človeku, ktorého má veľmi rád, ktorý sa o neho stará, na ktorého sa môže vždy spoľahnúť, rozprávať sa s ním a zdôveriť sa mu. Aj napriek tomu, že otec vychováva syna sám, zabezpečuje mu všetku starostlivosť, ktorú dieťa v tomto veku potrebuje. Otec je vždy účastný rodičovských združení, spolupracuje s triednou učiteľkou a snaží sa, aby syn dosahoval čo najlepšie vyučovacie výsledky. Matka niekoľkokrát syna v škole navštívila, chlapec s ňou však odmietol komunikovať, bol rozrušený a neprejavil záujem sa s ňou stretnúť.

Z obsahu vyjadrenia hokejového klubu MMHK xxxxx vyplýva, že T. Q. ml. je hráčom mládežníckeho hokejového klubu, už siedmu sezónu navštevuje hokejové tréningy. Je talentovaným hráčom, dosahuje dobré športové výsledky. Na všetky tréningy a zápasy ho pravidelne sprevádza a pripravuje jeho otec T. Q. st., ktorý vytvára pre syna kvalitné podmienky pre jeho športovú činnosť. Podporuje ho a zabezpečuje mu všetko potrebné, čo súvisí s týmto športom. Ako rodič sa snaží vytvárať dobrú psychickú pohodu pre svojho syna, ktorá je veľmi dôležitá pre ďalší športový vývin.

Hokejový klub úzko spolupracuje so základnou školou, ktorej piaty ročník T. Q. ml. navštevuje a kde chlapec patrí medzi najlepších žiakov vo svojej triede. Jeho otec ako jeden z mála rodičov už niekoľko rokov spolupracuje s hokejovým klubom, zaujíma sa o dianie v klube a pomáha pri organizovaní športových podujatí. Pre svojho syna vytvára dobré rodinné zázemie, chlapec navštevuje aj jazykovú školu, v letnom období otec so synom navštevujú hokejové kempy po celej Slovenskej republike, aj v zahraničí a tým pomáha k zdokonaľovaniu jeho športovej prípravy.

Z obsahu vyjadrenia Atletického klubu Maratón xxxxx zo dňa 27. októbra 2014 vyplýva, že T. Q. ml. je členom atletického klubu a ako mladý hokejista sa zúčastňuje aj atletických doplnkových tréningov a podujatí. Otec T. Q. syna v atletickej príprave maximálne podporuje, denne ho vozí nielen na hokejové, ale aj atletické tréningy a vytvára mu výborné podmienky pre jeho športový rast. Venuje mu všetok voľný čas, čo prispieva k výborným športovým výsledkom. Súčasne bolo vyjadrené

poďakovanie T. Q. st. za aktívnu účasť na dianí v tomto športovom klube, za jeho pomoc a že zastáva funkciu vedúceho družstva, čím ide príkladom ostatným deťom a ich rodičom.

Napokon jednou z príloh predložených obžalovaným je aj písomné poďakovanie Odboru školstva, mládeže, športu a kultúry Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja za účasť na príprave podujatia „Ocenenie najúspešnejších športovcov Nitrianskeho kraja“, ktoré sa konalo dňa 16. apríla 2013 a poďakovanie za dlhoročnú spoluprácu pri rozvoji mládežníckeho športu.

Z aktualizovaných odpisov z registra trestov obžalovaných Q. P. a I. P. zo dňa 26. septembra 2014, obžalovaného Y. I., U. B. a T. Q. zo dňa 25. septembra 2014 vyplýva, že obžalovaní sa od spáchania posudzovanej trestnej činnosti ďalej, novšej trestnej činnosti nedopustili.

Podľa § 40 ods. 1 Tr. zák. ak má súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatela za to, že by použitie trestnej sadzby odňatia slobody ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprimerane prísne a že možno účel trestu dosiahnuť i trestom kratšieho trvania, môže znížiť trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom.

Podľa § 40 ods. 3 Tr. zák. pri znížení trestu odňatia slobody podľa odseku 1 alebo 2 nemožno uložiť trest

a/ pod päť rokov, ak je dolná hranica trestnej sadzby odňatia slobody aspoň dvanásť rokov,

b/ pod tri roky, ak je dolná hranica trestnej sadzby odňatia slobody aspoň osem rokov, c/

pod jeden rok, ak je dolná hranica trestnej sadzby odňatia slobody aspoň päť rokov.

So zreteľom na obsah listinných dôkazov týkajúcich sa obžalovaného T. Q. a jeho syna maloletého T. Q., nar. XX. T. XXXX, najvyšší súd dospel k záveru, že u tohto obžalovaného sú splnené všetky zákonné podmienky § 40 ods. 1 Tr. zák. na mimoriadne zníženie trestu. Z obsahu vyššie uvedených listín, najmä z obsahu rozsudku Okresného súdu xxxxx zo dňa 16. decembra 2010 sp. zn. 24P/358/2010, uznesenia vyšetrovateľa Policajného zboru zo dňa 5. februára 2014 ČVS: ORP-259/1-VYS-NR-2014, uznesenia Okresného súdu xxxxx zo dňa 5. marca 2014 sp. zn. 4 Tp 1205/2014, zápisnice o výsluchu osoby mladšej ako 14 rokov zo dňa 14. mája 2014 ČVS: ORP-259/1-VYS-NR-2014 ZS a znaleckého posudku psychologičky doc. PhDr. L. W., CSc. č. 6/2014 nepochybne vyplýva, že T. Q. ml. je v starostlivosti otca - obžalovaného T. Q. st., ktorý sa o neho riadne stará a podporuje jeho pozitívny vývoj vo všetkých oblastiach. Poskytuje mu zdravé a silné rodinné zázemie, všestranne substituujúc aj vzťah matky U. C. A., nar. XX. P. XXXX, ktorá je aktuálne trestne stíhaná pre zločin sexuálneho zneužívania, zločin týrania blízkej a zverenej osoby a prečin nebezpečného vyhrážania, pričom obeťou týchto trestných činov mal byť práve maloletý T. Q.. Takéto konanie jeho matky vyvolalo stav chlapca, keď k matke nepocituje pozitívne emocionálne puto, ale naopak získal k nej averzívny vzťah a z okruhu svojich najbližších osôb ju vytesňuje. Na druhej strane k otcovi - obžalovanému T. Q. má veľmi silné emocionálne puto, obžalovaný ako otec výchovne priaznivo pôsobí na jeho všestranný

rozvoj, podporuje jeho študijné a športové aktivity, v ktorých oblastiach dosahuje veľmi dobré výsledky. Tieto okolnosti vyplývajú aj z ďalších listín: hodnotenie školy, športového klubu atď.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že osobné pomery obžalovaného T. Q. sú značne špecifické, a to najmä vzhľadom na to, že jeho maloletý syn je plne odkázaný na jeho výchovu a výživu, pretože je len ťažko predstaviteľné, že psychicky traumatizovaný maloletý /ako obeť sexuálneho a násilného správania jeho vlastnej matky/ by z hľadiska jeho ďalšieho osobnostného vývoja mohol nájsť priaznivejšie výchovné prostredie kdekoľvek inde ako práve u svojho otca.

Takéto rodinné pomery obžalovaného, ktoré by nepochybne sťažovali jeho výkon trestu odňatia slobody a tento by mal značne nepriaznivý dopad na výchovu a vývoj jeho maloletého syna, ktorý je závislý na jeho starostlivosti, je treba považovať za pomery, ktoré majú charakter mimoriadnosti, a z ktorých je možno usudzovať, že trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by bol neprímerane prísny. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že v prípade straty denného kontaktu obžalovaného T. Q. so svojim synom T. Q. ml. by tomuto hrozila núdza, ktorú by obžalovaný pociťoval ako vlastnú ujmu a v dôsledku toho nepodmienečný trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby /vo výmere od päť do dvanásť rokov/ by bol neprímerane prísny.

V zmysle dlhodobej aplikačnej praxe súdov mimoriadne pomery páchatela, ktoré odôvodňujú mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby, môžu spočívať tiež v tom, že páchatel sa stará o osoby, resp. osobu, ktorá je na ňom závislá svojou výživou a výchovou. U obžalovaného T. Q. ide o zákonnú povinnosť, hoci zákon nevyžaduje, aby v týchto prípadoch išlo o povinnosť páchatela trestného činu vyplývajúcu zo zákona. Môže ísť aj o povinnosť vyplývajúcu z morálnych zásad spoločnosti. V konkrétnom prípade je treba považovať za mimoriadne pomery obžalovaného aj starostlivosť čo i len o jednu osobu závislú na jej opatere a výchove, a to najmä v prípade, keď odkázanou osobou je maloleté dieťa, ktoré sa zrejme stalo obeťou trestnej činnosti proti ľudskej dôstojnosti /zločinu sexuálneho zneužívania/, proti rodine a mládeži /zločinu týrania blízkej a zverenej osoby/ a trestného činu proti iným právam a slobodám /prečinu nebezpečného vyhrážania/.

Odvolačný súd v tejto súvislosti poukazuje i na ustálenú súdnu prax a síce, že trest uložený obžalovanému nemá mať negatívny dopad na jeho blízke osoby a nesmie tak postihovať blízke osoby, ktoré by mohli byť uloženým trestom vážne dotknuté.

Preto s poukazom na vyššie uvedené mimoriadne osobné pomery obžalovaného T. Q., ale aj na skutočnosť, že sa od spáchania posudzovanej trestnej činnosti nedopustil žiadnej protiprávnej činnosti a žije riadnym životom, s poukazom aj na ním nezavinenú neprímeranú dĺžku trestného konania a mieru jeho zavinenia na spáchaní trestnej činnosti, najvyšší súd dospel k záveru, že účel trestu bude u neho dosiahnutý i trestom odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky takýto druh trestu, uložený mu vo výmere dvoch rokov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní päť rokov, dostatočne splní svoj

účel v zmysle § 23 ods. 1 Tr. zák. a bude vytvárať všetky predpoklady na to, aby sa mohol v plnej miere venovať výchove a starostlivosti o svojho maloletého syna.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol na základe odvolania obžalovaného T. Q. tak, ako je uvedené v časti I. výroku tohto rozsudku a v bode II. tak, že odvolania obžalovaných Q. P., I. P., Y. I., U. B. a krajského prokurátora ako nedôvodné podľa § 256 Tr. por. zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, dňa 29.10.2014

JUDr. Gabriela Šimonová

Za správnosť: Mgr. Sylvia Machalová

Najvyšší súd Slovenskej republiky Za správnosť anonymizácie: